

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Radana Malíka a soudkyň Mgr. Daniely Zemanové a JUDr. Barbary Pořízkové v právní věci stěžovatele **J. D.**, zastoupeného JUDr. Zdeňkem Novákem, advokátem se sídlem v Přerově, Čechova 2, za účasti **Krajského úřadu Moravskoslezského kraje**, se sídlem v Ostravě, 28. října 117, v řízení o kasační stížnosti podané proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 19. 12. 2006, č. j. 22 Ca 513/2004 – 67,

t a k t o :

Rozsudek Krajského soudu v Ostravě ze dne 19. 12. 2006, č. j. 22 Ca 513/2004 – 67, **se z r u š u j e** a věc **se v r a c í** tomuto soudu k dalšímu řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Včas podanou kasační stížností se stěžovatel domáhá zrušení shora uvedeného rozsudku Krajského soudu v Ostravě, kterým soud zamítl jeho žalobu podanou proti rozhodnutí Krajského úřadu Moravskoslezského kraje, odboru životního prostředí a zemědělství, se sídlem v Ostravě, 28. října 117 (dále též „správní orgán“), ze dne 5. 3. 2002, č. j. ŽPZ/275/02, kterým bylo zamítnuto jeho odvolání proti rozhodnutí Magistrátu města Ostravy, odboru životního prostředí, ze dne 6. 6. 2001, č. j. ŽP/246.7/D/2575/01/23, jímž mu byla podle ust. § 76 odst. 2 písm. f) a odst. 4 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů, uložena pokuta ve výši 100 000 Kč za porušení ust. § 7 odst. 1 citovaného zákona a naplnění skutkové podstaty deliktu podle ust. § 88 odst. 1 písm. c) tohoto zákona. Výše uvedeným rozsudkem rozhodl krajský soud znovu poté, co byl jeho dřívější rozsudek ze dne 15. 5. 2003, č. j. 22 Ca 196/2002 - 30, a to ke kasační

stížnosti správního orgánu, zrušen rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 12. 2004, č. j. 7 As 40/2003 - 61, a věc mu byla vrácena k dalšímu řízení.

Jako právní důvod kasační stížnosti stěžovatel uvedl důvody uvedené v ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“). Stěžovatel spatřuje vady rozsudku v jeho nezákonnosti spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení a dále v tom, že řízení před soudem bylo postiženo jinou vadou, která mohla mít za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé. Stěžovatel namítá, že Krajský soud v Ostravě nerespektoval ust. § 49 odst. 1 a § 43 odst. 1 s. ř. s., a proto na jeho straně došlo k procesnímu pochybení spočívajícímu v porušení citovaného ust. § 49 odst. 1 s. ř. s. a ústavně zakotveného práva účastníka řízení obsaženého v čl. 38 odst. 2 Listiny základních práv a svobod (dále jen „Listina“), neboť jak stěžovatel, tak jeho právní zástupce nebyli předvoláni k jednání na den 19. 12. 2006, tedy na den, kdy bylo ve věci samé rozhodováno. Z výše uvedeného proto stěžovatel dovozuje, že byl jako žalobce zbaven možnosti k celé záležitosti se u soudu v rámci dokazování patřičně vyjádřit, a to i prostřednictvím svého zástupce, kterého si právě k ochraně svých práv zvolil, tedy byl zkrácen v právu na soudní ochranu a spravedlivý proces. Stěžovatel dále namítá, že v průběhu let 2003 a 2004 získal jednoznačné důkazy prokazující, že rozhodnutí správního orgánu stejně jako prvostupňového správního orgánu bylo založeno na neobjektivních a nepravdivých skutečnostech, tudíž mu výše uvedené procesní pochybení soudu odňalo možnost navrhnout provedení takového důkazu, který měl přímou vazbu k prokázání skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu. Stěžovatel se rovněž domnívá, že shora uvedená skutečnost měla vliv při rozhodování o výši pokuty. Proto navrhl zrušení rozsudku krajského soudu a vrácení věci tomuto soudu zpět k dalšímu řízení.

Správní orgán se ke kasační stížnosti vyjádřil přípisem ze dne 20. 2. 2007. V tomto svém vyjádření uvedl, že trvá na věcné i právní správnosti svého rozhodnutí, jež bylo předmětem soudního přezkumu, stejně jako tímto odvolacím rozhodnutím potvrzeného prvoinstančního rozhodnutí Magistrátu města Ostravy, odboru životního prostředí. Dále se správní orgán ztotožňuje s napadeným rozsudkem krajského soudu a neshledává žádný důvod pro jeho zrušení. K obsahu podání pak správní orgán podotýká, že shledává kasační stížnost věcně nedůvodnou a tvrzení v ní obsažená, týkající se stěžovatelem nově získaných důkazů, jako zjevně neodpovídající skutečnému stavu věci. Tato svá přesvědčení potom dokládá svým odborným zhodnocením a důkazem přiloženým v souvisejícím spisu. S ohledem na výše uvedené proto navrhuje, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost rozsudkem zamítl jako nedůvodnou.

Nejvyšší správní soud přezkoumal kasační stížností napadený rozsudek krajského soudu z důvodů v této stížnosti uplatněných a dospěl k závěru, že kasační stížnost je důvodná.

Podle ust. § 109 odst. 3 s. ř. s. Nejvyšší správní soud je vázán důvody kasační stížnosti; to neplatí, bylo-li řízení před soudem zmatečné [§ 103 odst. 1 písm. c)] nebo bylo zatíženo vadou, která mohla mít za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé, anebo je-li napadené rozhodnutí nepřezkoumatelné [§ 103 odst. 1 písm. d)], jakož i v případech, kdy je rozhodnutí správního orgánu nicotné.

Dle ust. § 49 odst. 1 s. ř. s. k projednání věci samé nařídí předseda senátu jednání a předvolá k němu účastníky tak, aby měli k přípravě alespoň deset pracovních dnů. O jednání vyrozumí osoby zúčastněné na řízení.

Dle ust. § 51 odst. 1 citovaného zákona soud může rozhodnout o věci samé bez jednání, jestliže to účastníci shodně navrhli nebo s tím souhlasí. Má se za to, že souhlas je udělen také tehdy, nevyjádří-li účastník do dvou týdnů od doručení výzvy předsedy senátu svůj nesouhlas s takovým projednáním věci; o tom musí být ve výzvě poučen.

Dle ust. čl. 38 odst. 2 Listiny základních práv a svobod (dále jen „Listina“) každý má právo, aby jeho věc byla projednána veřejně, bez zbytečných průtahů a v jeho přítomnosti a aby se mohl vyjádřit ke všem prováděným důkazům. Veřejnost může být vyloučena jen v případech stanovených zákonem.

Zásadní stížní námitkou stěžovatele je jeho nesouhlas s postupem krajského soudu v předcházejícím řízení. Proto Nejvyšší správní soud zhodnotil obsah spisu Krajského soudu v Ostravě.

Stěžovatel v kasační stížnosti namítá, že Krajský soud v Ostravě nerespektoval ust. § 49 odst. 1 a § 43 odst. 1 s. ř. s., a proto na jeho straně došlo k procesnímu pochybení spočívajícímu v porušení citovaného ust. § 49 odst. 1 s. ř. s. a ústavně zakotveného práva účastníka řízení obsaženého v čl. 38 odst. 2 Listiny, neboť jak stěžovatel, tak jeho právní zástupce nebyli předvoláni k jednání na den 19. 12. 2006, kdy bylo ve věci samé rozhodováno. Z výše uvedeného proto stěžovatel dovozuje, že byl jako žalobce zbaven možnosti k celé záležitosti se u soudu v rámci dokazování patřičně vyjádřit, a to i prostřednictvím svého zástupce, kterého si právě k ochraně svých práv zvolil, tedy byl zkrácen v právu na soudní ochranu a spravedlivý proces. Nejvyšší správní soud k tomuto stížnímu bodu stěžovatele považuje za nezbytné uvést, že k problematice řízení před soudem a veřejného projednání věci v rámci správního soudnictví se již dříve vyslovil ve svém rozsudku ze dne 11. 11. 2004, č. j. 6 Azs 28/2003 - 59, publikovaném pod č. 482/2005 Sb. NSS, z něhož vyplývá, že účastníku řízení nelze upřít právo na veřejné projednání jeho věci v jeho přítomnosti včetně možnosti vyjádřit se k věci (čl. 38 odst. 2 Listiny). Rozhodl-li soud o věci bez nařízení jednání, aniž žalobci řádně doručil výzvu k vyslovení souhlasu s takovým postupem (§ 51 s. ř. s.), došlo v řízení k vadě, jež mohla mít za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé, a je proto důvodem pro jeho zrušení [§ 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.]. Vzhledem k tomu, že okolnosti předvídané ve výše citovaném rozsudku Nejvyššího správního soudu nastaly i v tomto případě, neboť k projednání věci samé předsedkyně senátu nenařídila jednání a nepředvolala k němu účastníky, a to i přesto, že pro to nebyla splněna výjimka stanovená v ust. § 51 s. ř. s. Z posléze citovaného ustanovení s. ř. s. vyplývá, že soud může rozhodnout o věci samé bez jednání jen v případech, kdy tak stanoví s. ř. s., a dále pouze tehdy, jestliže to účastníci shodně navrhli nebo s tím souhlasí, přičemž souhlas může být nahrazen i zákonem konstruovanou právní fikcí předpokládaného souhlasu. V daném případě však ani jedna ze zákonem předpokládaných možností pro rozhodování bez nařízení jednání nebyla splněna. S ohledem na výše uvedené Nejvyšší správní soud konstatuje, že došlo k porušení procesního práva účastníka na veřejné projednání jeho věci v jeho přítomnosti včetně možnosti vyjádřit se k věci, zakotveného v ust. § 49 s. ř. s. a v čl. 38 odst. 2 Listiny, a v nich vyjádřeného práva na soudní ochranu a spravedlivý proces. Krajský soud v Ostravě je proto povinen respektovat v dalším řízení ust. § 49 odst. 1 s. ř. s. a předvolat k jednání ve věci samé účastníky řízení a jejich zástupce, a to v přiměřené lhůtě, aby měli dostatek času na přípravu a byla jim dána možnost vyjádřit se ke všem prováděným důkazům.

Za tohoto stavu věci považuje Nejvyšší správní soud za bezpředmětné zabývat se podrobně dalšími námitkami stěžovatele v kasační stížnosti, neboť zjištěné porušení ust. § 49 s. ř. s. a čl. 38 odst. 2 Listiny představuje vadu řízení, jež se dotýká samotné zákonnosti nyní napadaného rozsudku a tato skutečnost je sama o sobě důvodem pro zrušení citovaného rozhodnutí (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 3. 2005, č. j. 3 As 6/2004 - 105, publikovaný pod č. 617/2005 Sb. NSS).

Nejvyšší správní soud napadené rozhodnutí krajského soudu přezkoumal v souladu s ustanovením § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s. a ze všech shora uvedených důvodů dospěl k závěru, že kasační stížnost je důvodná. Proto dle ust. § 110 odst. 1 s. ř. s. napadený rozsudek krajského soudu pro nezákonnost zrušil a věc mu současně vrátil k dalšímu řízení, v němž je krajský soud podle odst. 3 téhož ustanovení vázán právním názorem Nejvyššího správního soudu. O věci přitom rozhodl bez jednání postupem dle § 109 odst. 1 s. ř. s., dle kterého o kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud zpravidla bez jednání.

Stěžovatel podal návrh, aby kasační stížnosti byl přiznán odkladný účinek. Nejvyšší správní soud o tomto návrhu nerozhodl, neboť má za to, že rozhodnutím ve věci samé odpadl pro vydání předmětného usnesení důvod.

O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti rozhodne Krajský soud v Ostravě v novém rozhodnutí (§ 110 odst. 2 s. ř. s.).

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 25. dubna 2007

JUDr. Radan Malík
předseda senátu